

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

МИКРОСКОПИЧАР У ПОЛИЦИЈСКОЈ СЛУЖБИ

(Свршетак)

б) Код праха.

Ако је нечистоћа по Либигу, предмет, који се налази негде, где не треба да је, онда је прашина околина у маломе. Дакле један прашињави предмет покривен је збирком ситних примерака оних тела, који се налазе или су се налазили у ужем или ширем кругу тога предмета. Нечистоћа и прашина нису каква опредељена тела, већ *прва* се састоји из ситних тела, с којима је неки предмет дошао у додир и која су с помоћу неког средства, неке везе, уза њ одржана; *друга* се састоји из ситних, издробљених тела, која су се на предмет наслагала. Па и ако би у извесним приликама ветар и т. д. донео праšину из веће даљине, она ће ипак бити из ближе околине, тако да ће се, кад се проуче саставни делови праšине на неком предмету, моћи отприлике казати, какви су се предмети око истога налазили.

Прашина на неком листу усред неке усамљене степе мучно да ће имати много чега другог осем земље и песка, као и финих састојних делова биљака; прашина у једној пуној балској сали састојаће се већим делом из јако иситњених кончића, који су се искрзали с одела играчког; прашина у некој машинској радионици већином ће се састојати из финог металног прашка, а у праху на књигама у научаровој соби наћи ће се — поред земљиних састојака, које су становници собе унели на обући — у главном ситно издробљена хартија. Према овим примерима доћи ћемо до закључка, да ће раднички капут браваров имати друкчију праšину него млинаров, — да се прашина, која се прикупља у џепу једнога ђачића, битно разликује од праšине у џепу неког апотекара, и да ће се у корицама ножа неког варошког бонвивана наћи друкчија прашина, но што је на ножу неке скитнице; у свима овим случајевима није се према природи ствари истраживало неко опредељено тело, није се тражио извесни састојни део, већ је прашина просто скупљана и микроскопски испитивана — и сваки пут се налазило ослоња за даља испитивања.

Тако је једном на месту, где је дело извршено, нађен један раднички капут, према чијој се спољашности није могло сазнати чији је. Тај капут је метнут дакле у добро улењен џак из јаке и мекане хартије и то је лупаво штаповима све донде докле је хартија допуштала. За тим је џак неко време остао на миру, по том је отворен и прашина, која је нађена на хартији под капутом, брижљиво скупљена и предата микроскопичару. Истрагом се дознаде, да је та прашина, што је поспала из капута, била састављена готово искључиво из дрвених струготина, тако да је ствар била јасна, да је капут својина неког столара, тесача, тестераша и т. д. Али пошто се у праху налазило и доста прашињавог туткала, с којим тесач и тестераш не ради, онда је капут морао бити својина неког столара, као што је и одиста био случај.

Нарочито је важна у таквим случајевима прашина, која се за неочекивано брзо време и у великој количини скупи у сваком џепу од хаљина, особито ако се дотични комад хаљина не четка и не лупа често. Таква прашина прича својим саставом целу историју дотичног човека за оно време, за које је он носио тај комад хаљине. На првом месту она се свакојачко састоји из издробљених парчића оне материје, из које је начињен џеп. За тим долази: прашина из атмосфере, у којој се носилац капута кретао, и која или пада непосредно у џеп или продире кроз материју у исти; прашина, која се наслаже од предмета, који се међу у џеп: мрве хлеба, дуван, који из табакере испала, иситњени парчићи хартије, истругани метал, дрва и т. д.

— Напоследку прашина, која је била на руци, која је свакад турана у џеп — збирка, која ће у већини случајева имати бар један саставни део, по коме ће се моћи закључити чиме се носилац занима или чиме се занимао.

Исто тако важна је у том погледу она прашина, која се налази у корицама једног џепног ножа, т. ј. у оној расцепотини, у коју улази сечиво кад се нож затвара. Ко свој нож, који иначе држи чисто, прегледа, зачудиће се оној великој количини праšине и грубљих састојака, који су се ту накупили. Та прашина се да готово увек микроскопски определити, те ће се готово непогрешно моћи констатовати, где се нож налазио и шта је с истим било. Слично ће се наћи код свих предмета, који се непрестано или готово непрестано носе уза се, н. пр. у кожним наборима на спољашњој страни неког новчаника или бележника, на ивици спољашњег заклопца џепног сахата а и на унутрашњем заклопцу истога, напоследку и на медаљама, парам и сличним стварима, које се вешају о ланац на сахату, које имају узвишица, иза којих се накупи свакојаке праšине. Корисност таквих испитивања може се показати у свима случајевима, у којима је потребно да се констатује личност неког човека, који је имао такве предмете код себе, или кад се исти сами нађу па се жели дознати, ко је могао бити сопственик, или кад се нађу код људи, који очигледно нису могли доћи до истих правилним путем а ради смо да дознамо ко је био ранији сопственик.

Признајем, да таква истраживања не обећавају никад сигуран успех, а не долазе такође ни у ред наших тако званих „очајничких корака“, које ми чинимо, кад не знамо ништа друго да почнемо. Процент постигнутих успеха неће бити неповољан, ако стручњак и иследник буду вршили свој посао с највећом брижљивошћу и ако, што наравно није увек случај, има још и другог материјала, других доказних тачака, те да се оно, што се микроскопом постигне, може с тиме комбиновати. О таквим истраживањима може се толико рећи, да се она не смеју пропустити, ако је случај унеколико важан.

в) Код мрља на оделу и т. д.

И овде се микроскопско истраживање ограничава већином на откривање мрља од крви и сперме, ма да се могу добити драгоцене објашњења и у другом правцу.

Тиче ли се каквог важнијег злочина, то не би требало оставити непрегледану ни једну мрљу на оделу осумњиченога. Никада се не треба задовољити мишљењем, да је примећена мрља ко зна колико стара, или н. пр. да је немогућно да је иста са злочином у вези. Да ли је мрља одиста стара не може се оценити онако голим оком; наоружаном оку стручњакову изгледаће ствар сасвим друкчије него површном погледу иследникову; исто тако не може се унапред определити питање, да ли нађена мрља стоји или не са злочином у вези; то ће се показати можда тек онда, пошто микроскопичар објасни природу мрље; а можда се и то неће одмах показати, већ тек у даљем току истраживања. Такође није потребно да мрља стоји с делом ма у каквој непосредној вези, па ипак само то ако иследник зна из чега се мрља састоји може бити од великих последица.

Тако се у једној парници по убиству на панталонама осумњиченога нашла једна велика чудновата мрља, која је материју на дотичном месту чинила крутом и несаломљивом. Микроскопичар, који је прегледао панталоне тражећи крвне мрље, стави и ту мрљу под микроскопом и констатова, да се она састоји из мешавине од пепела, струготина од дрвета и столарског туткала, дакле из онога теста, којим столари обично испуњавају пукотине и друге неравнине на дрвету. Та мрља није могла бити у вези с делом, јер је истрагом на месту извршеног дела констатовано, да тамо није било каквог теста у

свежем стању и у потребној количини. Па ипак иследник је нигао осумњиченог где је добио ту мрљу, и овај му је, и ако снебивајући се, дао вероватно објашњење. Његови податци узети су у испитивање, да се види јесу ли истинити, истрага око тога одуговлачила се, а пошто се други докази против тог човека нису множили, хтели су таман да га пусте, кад али стиже константовање, да је његова изјава о постанку оне мрље била тотално лажна. Морало се држати, да он има нешто рђаво на савести, кад није сматрао да безазлену ту мрљу, за чији постанак он можда није знао, те је морао да прибегава измишљању. Он није пуштен и доцније је признао дело.

За мрље на панталонама важи оно исто што је напред речено о нечистоћи и прашинама: и оне су постале онде, где се носилац одела налазио и од оних материја, с којима је он дошао у додир. У многим кривичним парницама састоји се иследников рад само у томе, да се констатује та околност где се окривљени налазио у извесном времену и тако је можда могућно, да се с помоћу мрља бар утврде етапе на путу, који је осумњичени морао прећи.

г) Код блата на обући.

Блато или друга каква нечистоћа на обући може нам у већини случајева казати више но што се може докучити највећим истрагама. То може бити од важности код лица која су нађена мртва а и код живих, која су осумњичена, ако се код првих хоће да дозна, одакле су дошла, или ако се код последњих хоће да констатује, да ли су била на месту где је дело извршено.

Само се по себи разуме да таква истрага неће имати изгледа, ако је земљиште свуда једнако, н. пр. ако је иловача свуда у околини или улично блато у некој вароши и т. д. Па ипак ја не бих саветовао да се у таквим случајевима одустаје од истраге, јер се истраживањем блата на обући могу изнаћи неочекивани моменти, који могу бар показати правац, у коме да се даље трага.

Узмимо тај случај, да је у некој вароши нађен мртав човек; мисли се н. пр. да није излазио из вароши, јер на ципелама има само улично блато, које је по целој вароши једнако. Ако би сад било од важности, да се констатује где је тај човек био најпосле, н. пр. да ли је убијен у близини места где је нађен или далеко одатле, учиниће се добро, ако се ципеле тога човека предаду микроскопичару, да он испита саставне делове блата на истима. Лако је могућно, да се у том блату нађу састојци, по којима се даду изводити закључци, н. пр. шталско ђубре, биљни састојци, који се налазе у извесним деловима вароши, рецимо плодови с извесног дрвета и т. д. за тим минерални састојци који потичу с извесне калдрме, које има само у неком делу вароши, прашина од малтера или цигље, по чему се да закључити, да је тај човек био на некој новој грађевини и т. д.

Ствар је много лакша и има више изгледа на успех, кад се тиче прилика у пољу, пошто је тамо каквоћа земљишта различитија, а и локали по зградама нису свуда патосани и где на земљи има доста предмета који се лепе. У том правцу позната су мени два случаја, која су слична и која су оба довела до позитивних резултата. У једном тицало се једног човека који је извршио разбојништво у млину, а у другом једног осумњиченог, који је велику суму новаца сакрио у једну шупљу врбу до саме реке.

У оба случаја испитано је блато на ципелама и показало се, да су била два један од другог одвојена слоја блата у првом случају били су исти одвојени брашном, у другом финим речним песком. У првом случају је дакле човек с блатњавим ципелама стао на патос посуг брашном, а за тим опет у блато, у другом случају стао је такође најпре у блато, за тим у фини речни песак на обали, па онда опет у блато. У оба случаја слој од брашна, односно песка, познавао се тако јасно, да је сумња о његовом постанку била немогућна.

РАСПИСИ

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

П. № 3449

17. фебруара 1898 год.

у Београду

Начелству округа

И поред постојећег расписа од 16. јануара пр. год. П. № 991. којим је наређено свима полицијским властима, да у своје подручју објаве грађанима, који имају потребу да путују у иностранство, да не полазе на пут без заграничног пасоша, јер им се на другом месту исти неће издавати, — а објаве да издају оним лицима која живе у пограничним местима и која обданце прелазе у иностранство, а за која се има уверења да то неће злоупотребити и ићи даље ван суседног — пограничног места за које и траже објаву; а сва друга лица морају имати заграничне пасоше, — ипак се дешава, да многа лица иду са објавама ван онога места за које су их и добила.

Овакав поступак дотичних лица штетан је по државне интересе јер узимајући објаве избегавају плаћање таксе за пасоше и међутим изазивају протест суседних пограничних држава што се дозвољава путницима путовање без уредног пасоша.

Да би се ово избегло, препоручујем начелству да обзнани у своје подручју, да ће се оно лице, које се ухвати да са објавом путује ван одређеног места казнити по пропису тач. 1. №. 359. кривичног закона, о чему ће полицијске власти строго рачуна водити и према томе у појављеном случају надлежно поступити.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

П. № 14004

12. јуна 1899 год.

У Београду

Начелству округа

Расписом Министра унутрашњих дела од 16. јануара 1897 год. П. № 991, наређено је начелству, да у своје подручју објави грађанима, који имају потребу да путују у иностранство, да не полазе на пут, без прописних *заграничних* пасоша издатих им од своје надлежне власти, јер се ни једном таквом лицу неће на другом месту издавати загранични пасош нити објаву за прелаз у иностранство, што је *таково поступање противно уредби о издавању заграничних пасоша од 5 новембра 1841 год. збор. II. (Бр. 143), погледом на тачку 10. чл. 34. зак. о општинама, правилима о давању заграничних објава и закону о таксама*. Међутим, опет се врло често дешава да молиоци из унутрашњости, а нарочито трговци, који тргују са стоком и другим производима, који имају потребу да путују ван земље, не узимају за то путовање прописне заграничне пасоше од своје надлежне окружне власти, као што је ред, него без истих долазе у Београд или друго које погранично место и траже објаве за прелазак у иностранство, — *ма да се ове објаве дају само становницима пограничних места, за прелазак у које обилжње место ван земље на обданицу или најдаље за три дана*, А често пута, ако који из унутрашњости изузетно по великом наваљивању и добије овакву објаву, он продужи путовање онамо, куда би иначе са *пасошем* морао ићи, избегавајући узимање истога на прописаном за то месту и плаћање таксе прописне за издавање заграничних пасоша.

Овакав поступак појединих грађана, који је противан напред поменутих законским прописима, неће се у будуће дозволити; — с тога понављајући горњи распис препоручујем Начелству, да оно у општини окружне вароши, а среске власти у општинама свога подручја, објаве грађанству на општинским зборовима да се у будуће сваки снабде са заграничним пасошем за прелазак ван земље који ће узимати *само код својих надлежних власти* — окружна начелства и да ни један неће на другом месту добити загранични пасош, нити објаву за овако путовање. *По граничним пак начелствима, среским начелствима препоручујем, да објаве за прелазак ван земље, не издају никоме другоме сем грађана из пограничних места свога подручја и то за обилжња погранична места на обданицу или најдаље на три дана*, — иначе ће дотични чиновник за противно поступање бити одговоран, као што ће бити одговорни

за обману власти и они грађани, који овакве објаве добију, па ба истима продуже путовање даље, ван места, за које су објаву добили.

По саопштењу ове наредбе коме треба, начелство поднеће ми извешће са тачним назначењем, кога је дана у којој општини ове наредба на збору објављена.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

ПМ 16065
11. јула 1899 год.
у Београду.

Начелству округа

Услед тога, што се често пута дешава, да многе полицијске власти издају нове и обнављају старе заграничне пасоше и оним нашим поданицима, који су настањени и живе у страним државама, и ма да у тим државама постоје наша Посланства и Конзулати, који воде бригу о сваком српском поданику који тамо живи, и који су дужни, да тим нашим поданицима издају нове и обнављају старе пасоше кад год се за то дадне законске могућности, — налазим се побуђен, допунити мој распис од 12-ог јуна ове године ПМ 14004, о издавању заграничних пасоша, у томе:

Да полицијске власти у будуће, ни једном српском поданику, настањеном у инострану земљу, у којој има Краљевског Српског Посланства или Консулата, ни у ком случају не издају нове нити обнављају старе заграничне пасоше, но да их увек тога ради упућују Краљевско Српским надлештвима у страним земљама у којима они станују.

Препоручујем начелству, да се са својим подчињеним органима овога наређења строго придржава, у противном ће дотични органи, поред казне за невршење Министарских наредаба, бити одговорни и за све штете по државну касу и остале зле последице, које произађу услед невршења овог наређења.

Начелство ће ову наредбу саопштити и свима полицијским и општинским властима у своје подручју, ради знања и поступања по истој, па о извршеној овамо поднети извешће.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Један општински писар, управо је на нас једно овакво питање:

Пресудом општинског суда од 5. децембра 1900 год., осуђено је извесно лице, за просту крађу ствари у вредности 3·50 дин., са 2 дана затвора и на плаћање оштете и парничних трошкова.

По благовременој жалби осуђеног лица, средња полицијска власт, решењем својим од 23. децембра 1900 године, одобрила је пресуду општинског суда, а жалиоца одбила од жалбе. То решење предато је осуђеноме 28. истог месеца и године.

Незадовољан решењем средње власти, осуђени је изјавио благовремено жалбу противу истога решења, окружном начелству, и ту жалбу предао средској власти 31. децембра исте године.

Али, како је решење средње власти, у овом случају по §. §. 15 и 16 полицијске уредбе, извршно и не подлежи даљем разматрању, то је начелство жалиоца одбило од поднете жалбе, а пресуда је враћена општинском суду (који је примио 2. марта 1901 године), с наредбом, да је суд у свему изврши по пропису закона.

Дакле, по последњој жалби осуђеног лица, пресуда је дошла код општинског суда на извршење 2. марта тек. године.

Пошто осуђено лице није било у месту да одмах издржи казну затвора по истој пресуди, то је 10. маја т. год. та пресуда послата средском начелнику, с молбом да се пошаље тамо где се је осуђено лице у томе времену налазило са радом, те да ову казну издржи, како пресуда не би застарела.

Полицијска власт — средски начелник — онога подручја, где се је осуђени тада налазио, нашла је и на акту предмета ставила, да је казна затвора, по §. 397 кривичног закона, застарела, зато, што је од 23. децембра пр. године, кога је дана решењем средње власти, по првој жалби осуђеног лица, пресуда одобрена, прошло више од 3 месеца.

Овај писар моли нас, да му, према изложеном стању ствари, објаснимо:

Да ли је ова пресуда општинског суда, у погледу казне затвора, доиста по закону застарела или не? и, ако је застарела, онда од кога је дана почела тећи та застарелост?

На ово питање ми му одговарамо:

По првом одељку §. 396 казн. законика, иступлења застаревају после 3 месеца, рачунајући од времена кад су учињена.

По другом одељку истога §-фа „од овог правила изузимају се: крађе, преваре и утаје износеће по вредности више од десет гроша чаршијских, које ће застаревати за годину дана“.

А, по трећем одељку истог законског прописа, пресуда, којом је ко за иступлење осуђен, застарева за онолико време, за колико би застарело и само учињено иступлење, за које је кривац осуђен, рачунајући од дана кад буде пресуда извршена, или, ако после тога кривац побегне из руку власти, од дана кад побегне.

Према овоме:

Пресуда о којој је реч, није застарела, јер је кривац њоме осуђен на казну за просту крађу ствари у вредности преко десет гроша чаршијских, а од дана, кад је пресуда постала извршена, па до сада, још није протекло годину дана;

2, Пресуда је ова, према §. §. 15 и 16 полицијске уредбе, постала извршена онога дана, када ју је, по жалби осуђенога, првопретпостављена виша власт, у овом случају власт средња — одобрила, пошто је по томе законском пропису њено решење извршно и не подлежи даљем разматрању; и

3, Како је средња власт поменути пресуду одобрила решењем својим од 23. децембра 1900 године, то је она под тим даном и постала извршена, и, од тога дана почиње тећи њена застарелост. Али, ако је осуђено лице после тога времена, на пр: 2. марта ове године, било подвргнуто издржавању досуђене му казне по истој пресуди, па истога или другога дана из затвора побегло, онда и застарелост пресуде почиње тећи од онога дана кад је осуђени на тај начин побегао из руку власти.

* * *

На задатак општинским писарима у броју 30. „Полицијског Гласника“ од ове године, правилно су одговорили ови општински писари:

- 1, Жика Миљевић, писар општине кожељске;
- 2, Милош Коларевић, писар општине адранске;
- 3, Милан Марковић, писар општине оридске;
- 4, Владимир Милојевић, писар општине орешковичке; и,
- 5, Трифун С. Петровић, писар општине раконачке, у округу пожаревачком, и, изјавили су:

I.

На питања под 1.

Неправилна је радња оних општинских судова, који тужиоца слугу одбијају од благовремено поднете тужбе противу свога газде за неисплаћену му заслугу на основу застарелости, само зато, што је тужба стајала у суду неизвиђена за више времена од 6 месеци, ако је слуга био погођен месечно, или за више времена од једне године, ако је слуга био погођен годишње; јер, кад је тужба благовремено суду поднета, свака застарелост потраживања његове заслуге престаје по §. 928 под в грађанског законика. По томе, суд је дужан, да тужбу извиди и спор пресуди, без обзира на то, што је тужба тако дуго време стајала у суду неизвиђена. А, ако се тужени газда позива на застарелост, не треба му то позивање, према наведеном законском пропису, уважити, само ако је тужба од стране слуге благовремено суду предата и

II.

На питање под 2.

Сваку тужбу слугу противу својих газда за неисплаћени им „ајлук“ општински је суд дужан примити свакад, кад му се год поднесе, без обзира, да ли је потраживање застарело или не, и, као хитну ствар у поступак узети (§ 102. тач. 10. грађ. суд. пост.), рочиште одредити и спор по поднесеним доказима извидити и пресудити.

Само у томе случају, ако се тужена страна на рочишту позива на застарелост, општински ће суд тужиоца, ако је био месечно погођен, па је од дана изласка од газде, до дана дате

тужбе, протекло шест месеци, или, ако је био погођен годишње, па је од дана изласка до дана поднете тужбе, протекла година дана, — одбити од тражења на основу застарелости; иначе, суд, ако се тужена страна не позива на застарелост, није позван, да сам својом иницијативом ту застарелост у призрење узима и примењује. — Види §. 949 грађ. закона. —

*

Ниже именовани писари одговорили су правилно само на питање под 1, и то:

Миладин А. Пандуровић, писар општине ноћајске;
Љубисав Јовановић, писар општине губеревачке;
Тодор Ранчић, писар општине стрелачке;
Јанко Докић, писар општине обрачине;
Лазар В. Рашић, писар општине Мариновачке;
Јован Р. Милорадовић, писар општине Книћске;
Ђорђе Т. Станишљевић, бив. деловођа општинског суда,
из Власотинаца.

Процена

Непокретна имања, која удаваче имају залагати као кауцију при ступању у брак са официрима, подофицирима и редовима.

Закон о женидби официра, подофицира и редова прописао је, за које је чиновне војне потребна кауција, колика сума готова новца односно вредност заложенога имања, треба да буде за који чин и колики годишњи приход мора то имање да доноси.

Детаљније о томе прописују и правила за извршење овога закона, која је прописао Госп. Мин. Војни 4. марта 1899 год. СМ 318.

Полицијским властима ређе долазе на потврду и овакве процене, те, услед тога, потврде чешће не буду примљене од надлежне војне власти, јер не одговарају прописима.

Тога ради, износимо овде формулар процене и потврде, за случај, где је заложено имање виноград. (Ово за то што је и то ређи случај). Ако је заложено имање кућа, онда се, по себи разуме, да у опису граница и суседа а према тапији, отпадају ови детаљи, који се траже само за виноград.

Ево те процене и потврде:

Процена

Непокретног имања Госпођице Н. кћери Н. Н. трговца из Н. које постоји у вароши Н. а које је, према тапији, потврђеној код Б. првосепоног суда 10. августа т. г. № 7968 права својина поменуте госпођице Н. и које залаже за кауцију, те да може ступити у брак са госп. Н. Н. артиљерским капетаном I. класе.

ТЕК. БРОЈ	О П И С И М А Њ А	ВРЕДНОСТ ИМАЊА		ГОДИШЊИ ПРИХОД ИМАЊА	
		дин.	пр.	дин.	пр.
1.	Виноград на месту званоме „Делијско брдо“, од пре шест година, засађен американском лозом, а граничи се и има простора: 1.) са истока: имањем Н. Н. кафеције оvd. двадесет и девет (29) метара; 2.) са запада: имањем Н. Н. економа оvd. четрдесет и један (41) метар; 3.) са севера: имањем Н. Н. ковача оvd. сто и један (101) метар; (4.) са југа: имањем Н. Н. трговца оvd. деведест и осам (98) метара. На овоме имању — винограду — нема никаквих зграда (ако има описати их тачно) а има две хиљаде и седам стотина чокота који рађају, а сто чокота, који стижу на род као — допуна. Виноград рађа четири године.	3000	—		
	Виноград овај вреди . . . . . и словима три хиљаде динара.				
	Донеси год. прихода најмање . . . и словима хиљаду динара.			1000	—

Да напред описано имање — виноград — одиста постоји на означеном месту; да су, према тапији, потврђеној код Б. прв. суда 10. августа т. г. № 7998 границе у овој процени тачно постављене; да на имању нема никаквих зграда (или ако их има описати); да вреди три хиљаде динара а да доноси годишњег прихода најмање хиљаду динара; да је засађен американском лозом и број чокота у процени тачно назначен — ми потписати процениоци по личноме познавању како имања овог, тако и осталих прилика, потребних за правилну процену прихода његова — јамчимо нашом чашћу и имањем, које имамо у оvd. вароши и обавезујемо се, да ћемо брачном пару надокнадити сав недостатак, који би се појавио у приходу од имања, у колико би он био мањи но што је по закону потребан.

Процениоци:

10. августа 1901
у Н.

Н. Ч. трговац
Н. Н. златар

Потврда

Да су Н. Н. трговац и Н. Н. златар, оба овдашња, власти ово среској лично позната као имућни и правно способни грађани; да у оvd. вароши имају непокретног имања; да су ову процену на месту где је имање, у присуству потписаног извршили и да су ту процену као и обавезу у горњој изјави пред влашћу овом у свему за своју признали; да имање има означену вредност и да доноси означени годишњи приход, — тврдим по наплати таксе.

Бр. 0000.

10. августа 1901
у Н.

Начелник срески
Н. Н.

Примедба: За излазак чиновника треба наплатити дијурну. Такса за потврду с молбом 4:50 дин. У потврди стављени израз: *имућни и правно способни грађани*, изгледао би излишан, али, и ако је израз *имућни* релативан појам, ипак га треба ставити јер то, поред војних власти и закона тражи § 466 грађ. суд. поступка а израз *правно способни грађани* опет траже војне власти и ако се по себи разуме, да по закону правно неспособна лица не могу ни бити процениоци.

За ове процене по закону о женидби официра довољна су два грађанина са погодбама које се виде из само процене.

A LA MORA!

КУЛТУРНА СЛИЦА ИЗ ТИРОЛА

Вићенцо Мурани обрису нож, којим је секао проју и сарделе, увуче га у ножницу и метну га у мали џеп, својих цивилних панталона. Нож је био забрањено оружје у Јужном Тиролу, али Вићенцо Мурани сматраше га као алат, којим је секао шибље за плетење корпи. Истина, била је то мршава зарада, коју тиме добиваше, али ипак је била довољна, да донесе хлеба њему, жени и за троје деце његове, овда онда помало козјег сира и недељом и празником по неколико сардела. Меса је јео на дан своје свадбе, а деца му никада нису ни видела куваних јела. Наши су јужни Тиролци врло скромни људи; они раде од времена када шева своју прву песму запева, све до мркле ноћи, једу као камен тврд хлеб, а никад се не туже — док им само траје вина. Вина морају имати; преко недеље „riscolo“, то је треће вино, које се извлачи водом из требера, о празницима праве „vin buono“ или „mezzo vino“ (друго вино). То је потреба становника те земље, у којој грожђе рађа. Кад би им се то ускратило, то би биле Танталове муке, муке жеднога, који крај бистрога потока не може да окуси ни капи воде.

Данас је била недеља, топал летњи дан у месецу августу. Вићенцо рукавом обрису зној са чела па се диже од стола, баца капут себи на раме и прихвати шешир.

„Вићенцо“, рече му жена, и у тој једној речи беше пуно плашљиве молбе.

„Шта би, Мадалена?“ упита он опором.

„Зар ћеш већ да идеш — у Остерију. Зар не би било боље, кад би се мало одморио, данас је тако топло, а и подне је скоро прошло.“

„О, у башти Colombo d'oro је хладно, идем тамо на партију куглана.“

Маделена уздахну.

»Но, можда ти није што право? Зар ни недељом не смем да имам мало свога задовољства, кад се преко целе недеље мучим?«

»Наравно, Вићенцо, али много је новаца, што у Остерији остаје.«

»Јесам ли га ја зарадио? Ја сам тај што у кући ради, те само ја и имам права да располажем тим новцем. Баста.« По том изјури из куће. А низ женино се лице скотрљаше две крупне сузе и падоше на скрштене јој руке. »Он је тај, што у кући ради — прозбори она, ну одмах се уједе за усну.« Деца не треба то да чују. —

У одређено време нађоше се три, четири Вићенцова пријатеља у башти Остерија «alla Colomba d'oro». Кугле су биле спремане и отпочеше одмах омиљену игру. Вићенцо није био данас у добром «штосу» био је и сувише раздражен, све му је расположење покварило тихо женино пребацивање. Час је бацао куглу сувише близу, час преко циља, другови су добро гађали, те је имао да сноси поругу и да плати вино.

Кафеџија је донео већ други литар на његов рачун, и Вићенцо бацаше о земљу чашу за чашом, да би — како рече — оснажио руку; а и чаше су, разуме се, ишле на његов рачун. У почетку нове партије видела се узалудна мука Вићенцова, и он изгуби и ту партију и најпосле пркиде играње.

»Тако ћу..... Врућина је, па се и не може даље да игра, хајдемо у Остерију, тамо ћемо попити и трећи литар у хладовини, даље од куглане.«

Пријатељи његови нису се имали шта да противе, јер је Вићенцо данас плаћао цех. Са торња црквенога зачу се хармонични звук звона, које позиваше верне на вечерњу молитву. Играчи клекнуше у прашину и очиташе по једно »Оче наш.« Још пре но што су изустили »Амин«, дигоше се и пожурише у кафану. То је била пространа дворана са неколико грубих дрвених столова и клупа. Једна су врата водила право у кујну пуну дима, у којој је ватра весело пуцкарала. Остерија је била чисто талијански принитивитет, али је имала одлично чисто вино, као што се само може наћи у таквима локалима. Када, Талијан долази у Остерију, не иде ради оговарања или политике, већ да пије и да се — наигра. Омиљена му је игра «a la Moga». Она и одговара његовој живој природи, јер ту не раде само прсти, већ и руке и ноге — па и цело тело. То је народна игра, и њу може знати само онај, који ју је чешће пажљиво посматрао. Играчи се поделе на две партије, држе се за руке, па за један тренутак изнесу неколико прста с руке и одмах их врате натраг. Сада је противников задатак, да погоди збир тих прстију. У случају сумње, суди један судија. Али и ауторитет тога судије не играју дуго, јер се готово свака «a la Moga - игра» завршује са свађом, и зато је она у Тиролу полицијски забрањена у вече.

Вићенцо је страшно играо ту игру, те једва да је и сео, а већ предложи, да играју и другови је готово једва дочекаше.

Друштво, које од куглане, које од вина, брзо се угреја и постаде живо, надвикивали су један другога, да би само дошли до споразума. Овога је пута ковач Доменико, иначе већ ватрен и напрасит човек, два пута изгубио, те боме сав узбуђен, а жиле му на глави набрекле.

»Cinque, tre nove sette...« викаху околни. Вићенцо је sette узвикнуо.

»Погрешно«, подсмевао се ковач, »било је шест.«

»Седам«, понови Вићенцо, »а ако тврдиш да је шест, ти лажец.«

»Ти си лажовчина!« узвикну ковач.

На то скочи Вићенцо. »Шта си се усудио да ми кажеш?«

»Да си лажовчина, постала. —«

Даље не изговори, јер му Вићенцо удари шамар преко лица. То је био сигнал за праву свађу. Сви скочише са клупе и повукоше се, а ковач се у једном скоку устреми на Вићенца и обухвати га својим развијеним рукама. Настаде страшна борба, која се сврши тиме, да је Вићенцо пао на под, а Доменико преко њега. Десном га је руком пригњечио на земљу, а левом му је задавао ударац за ударцем где је стигао. Вићенцо је урликао од беснила и бола. Најзад покуша Вићенцо свом снагом да се ослободи свога противника, удари га у груди тако јако, да га је овај морао за тренутак пустити. Но одмах га за тим ухвати за врат и поче га давити. Вићенцо је ипак корисно упо-

требио оно мало слободе извукао је нож из кожнице, убоде њиме свога противника.

»Gesu Maria, mi sopra!« узвикну ковач, а Вићенцо осети, да је слободан. Укочени поглед паде му на крвав нож у руци, а за тим на разјапљену рану на Домениковим грудима.

»Santa vergine, misericordia!« промуца Вићенцо и покри лице рукама, не би ли склонио поглед са тога ужаса.

* * *

Мало по том одведоше Вићенца Муранија два жандарма у затвор. Саломњена, пуна неутешна бола, ишла је покрај њега жена му. Ужасну вест о тој несрећи, дознала је у Остерију, а сцена њиховога виђења и састанка нема потребе да се опи-сује. Када је злочинац прошао покрај своје колебе, потрчаше му његово троје деце с узвиком »ваво! вавво!« и хтедоше да му приђу руци. Он их одгурну, јер на његовим рукама још беше трагова од крви убијенога. Мадлена прикупи себи та три сирота створења и онесвешћена паде на праг своје колебе, из које је отишла срећа за свагда.

»Он је тај, што у кући ради!« дође јој на језик кад се освестила. »Ви несрећни црви, ко ће се сад за вас бринути. Боже, буди им од помоћи!« — — —

На леш убијенога ковача пала је једна стара жена — Доменико, њена једина потпоро — њега више нема. Нека би небо било милостиво, те да је скорим састави са сином.

»Colombo d'oro« напустише сви посетиоци, једини је гост била смрт. Из оближње Остерије чула се гласна ларма: »Cinque, tre, nove, sette... Sette!...«

КО ЈЕ УБИЦА?

КРИМИНАЛНА ПРИЧА

А. Белоа

4

V

И поред те, за оптужену пријатне, околности, није на претресу надимак »госпођица Алфонз« био више никаква тајна. Многа лепа уста, чак и дама из отменога друштва, шапутала га је у много лепо уво.

Адвокат, који је бранио Берту Моклер, водио је претресом вешто и енергично. Пошто је она и пред поротним судом поновила своје признање о кривици, то му није било могуће тражити да се ослободи као невина. Али се он чак умео и тим признањем користити, указујући на то, да у њему има јаке противности.

»Оптужена, до душе, признаје, да је извршила убиство; али да је извршила и крађу, одриче она најодлучније. Зашто? Чег ради се она окривљује најтежим преступом, које може да изврши човечја рука? А зашто се брани противу окривљења за крађу? Јер се убиство не може порећи, вели се. Али и крађа новчаника ни за длаку мање! Па ипак она тврди, да је у овоме погледу невина. Кад одриче, кад из непознатих разлога покушава да заведе правосуђе, зашто јој се онда верује, кад каже: »ја сам га пробола« — јер је тек само исказ! видео није нико! — а зашто јој се онда не верује, кад каже: »Нисам украла!«

»Па онда њено писмо на господина де Живреја! Она је могла порицати, да је то њен рукопис, и од оба пред суд позвана један би јој сигурно повладио, само да би ономе другоме опорекло... Међутим она не пориче да је писмо писала, неко каже: Моја је хартија, мој потпис, мој рукопис; али се не сећам да сам то писала! Каква нова противност!

»Па нож, за који вели да га је употребила, и који пре убиства није нико код ње видео! Откуда је он? Она га је, вели ти ви, набавила у последњем тренутку. Добро! али одакле га је добила или купила? Истрага није о том питању ничег сигурног дала.

»А каквога је порекла у јастуку нађени новчаник са десет хиљада франака? Господин де Живреј није му био власник, и ја имам права да поставим исто питање, које сам учинио односно ножа: »Где је купљен новчаник?« О овоме је чињено односно трагање. Али се свуда добијао одговор: »Код нас није тај предмет купљен«. Најзад се изнађао, један фабрикант. Помислите молим вас, добро на то, господо поротници! Фа-

www.Убриканта! Као да би се могло узети, да би господину де Живреју, милиунару личило, да тако незнатан предмет купује неопредно од фабриканта!... За овај мах се добија извештај — од фабриканта! — „Новчаник је од мене купљен!“ — Кома сте га продали? Једном мени непознатом господину, који нити је трговачки путник нити препродавац — и због тога ми је баш и пао у очи. — „Присетите га се! Опишите нам, како је изгледао!“ Фабрикант га описује — и његово се описивање не слаже са господином де Живрејем!... Пре ће бити — и каква заблуда! — Да је то био онај непронађени позоришни агент, такозвани Бријар, чије су се посете код Берте Моклер тако потанко претресале и који је на један сахат пред злочинством био код ње.

„За мене је, — заврши бранилац своју беседу, — он једини прави кривац — онај, који је убиство подстакао, па можда и извршио. Али моја клијенткиња тврди: „Ја сам извршила удар и немам сукриваца“. Па откада је то обичај, да се једино и само на основу исказа оптуженога доноси пресуда? Праведно правосудје само ће га толико узети у проматрање, у колико се слаже са материјалним доказом, који оптужење мора да прибави. А је ли оптужење дало такве доказе? Ја велим: није! Оруђе злочинства: нож? Он није био својина Берте Моклере. Новчаник? Он није никад припадао господину де Живреју. Десет хиљада франка није? Није ничим доказано да их је и при себи носио. Из његових рачунских прилога из његових, књига о издавању није се могло ништа утврдити о издатку те суме! Нашлу су убици поред жртве, и то је довољно. И за мене је то довољно, али у другом смислу: да осведочим њезину невиност! Та сваки кривац покуша да се спасе, само ако је злочинство извршио“.

И поред оваке одбране поротни је суд, после тако дугог саветовања, да се већ могло надати, да ће следовати ослобођење — огласио Берту Моклерову кривом за убиство и крађу, али јој је признао олакшавне околности.

На основу одлуке поротничке буде Берта Моклерова осуђена на доживотну робију.

VI.

Госпођа Лаура де Живреј жалила је искрено за својим мужем. Она се, до душе, као што тврде неки људи из њене најближе околине, није удала из љубави, него из послушности према обожаваономе оцу. А можда и из очајања због тога, што није могла добити човека, кога је управо љубила. Ну често се дешава, да такав јарам није онако тежак, као што се мислило. Бива можда још и то, али ретко, да је прва љубав у исто време и последња, једина љубав и да се у срцу за цео живот тако учврсти, да је ништа не може одатле ишчупати. По катшто се верује, да је изумрла, тако уме она да се притаји. Ко је у срцу носи, честита себи за своју победу. Онда се наједанпут поново ускомеша, избије из површину као на само упола угашеног пожара и брзо израсте до дивљег пламена.

У коме се случају сад налазила госпођа де Живреј? Јамачно у првом. Тако је бар она мислила. Њена детиња послушност није јој задала много јада, јер је господин де Живреј био према њој пун такта и нежности; његово племенито срце, његова висока интелигенција, морали су је задобити за њега; како га је могла не љубити, кад се он старао да јој прибави толико среће и блаженства? Господин Лоренти имао је потпуно право, кад је рекао својој кћери: „Ја старим; тешки послови су ме руинисали; можда нисам више у стању, да још дуго над тобом бдим. Веруј ми, дете, били су озбиљни разлози, који су ме натерали, да се успротивим твојој удадби за Луја Шасена. Питање о новцу није ти ни за тренутак играло ни најмању улогу. Ти си моја јединица; ја ти остављам велико имање и мало питам за то, да ли ће твој муж принети два-три милиуна или не. Али ти треба да се удаш за човека од части, а не за мога помоћника, писара, који је моје велико поверење, моје гостопримство, моје преоптерећење пословима на то употребио, да младој девојци, богатој наследници заврне мозак. — „Па он није крив, што сам ја богата“, помислићеш ти; „кад бих била сирота, он ме не би мање љубио“. — Ту се вараш, и ја имам основаног разлога, да у то верујем. На што да ти их казујем! Зашто да ти илузије сасвим разорим? Можеш сасвим мирно уобразити, да сам неправедан према томе младићу, али нека моја заблуда остане, а ти ми учини радост, да смем изабрати човека,

о коме сам убеђен, да ће те учинити срећном... Ти погађаш, да говорим о господину де Живреју; ти га познајеш одавно и јамачно би га љубила, да га онај други није претекао. Али ћеш га завоleti! Ти ћеш рећи — хоћу — као што желим, као што те молим; а кад те будем морао овде на земљи оставити, учинићу онда то са више мира и поуздања, јер ћу моћи са собом да понесем убеђење, да сам твој живот упутио мирним стазама“.

Овај толико жељени брак буде склопљен, а неколико месеци после тога умре господин Лоренти, ни издалека не слутећи, да ће његова кћи ускоро остати удовица.

На срећу она није као удовица била сасвим остављена сама себи; јер је имала пријатеља, Роберта де Верниа, који је у друштву био познат као „Барон Роберт“.

Као кум, а доцније и старатељ Живреј, чији је брак поглавито било његово дело, јер је он заслуге и врлине младога човека изнео господину Лорентију у правој боји — морао је љубав и наклоност, коју је неговао према њеном оцу и њеном мужу, да пренесе делом на сироче и удовицу. Само што је код барона Роберта могла да наступи опасност, да се између особа, за које се он интересује, и њега лако испречи читав један свет; јер је он био готово увек на путовању од једнога дела света другоме и вазда се само неколико дана задржавао у Паризу.

Овај је цигански живот долазио поступно у сукоб са његовом старашћу, јер је педесету одавно био прекорачио; али није хтео ништа да зна за промене, пошто није никада живио другим животом. — „Ја ћу умрети једном на широком мору“, говорио би он, „или у жељезничким колима или... у ваздушној лопти, ако се још дође до лопте, којом ће се моћи управљати, чиме се, уосталом, и сам занимам.“

Вест о смрти његовог милог кумчета, господина Живреја, доспела је до њега тек у Панами, где је радио заједно с Лесепсом, и ако само као дилетант и главни удеоничар предузећа, који је у свако доба био готов да упише нове акције. Велики је био бол, који му је овај глас изазвао; јер се он већ био сасвим уживео у мисао, да у Шарлу де Живреју гледа рођенога сина и сад је само на једно мислио: да тога сина својега уображења освети. Али кад је дошао у Француску, правда је већ била дограбила особу, која је важила као убица, и за први мах му је само остало, да сачека исход суђења.

Дан после главног претреса потражи он браниоца оптужене и упита, кад је стајао у соби код господина Н..., без икаква увода:

— Јесте ли ви одиста убеђени о садржини говора, који сте јуче држали пред поротним судом?

— Ја сам држао бранилачку беседу, како се она од стране браниоца мора држати у оваком случају.

— И кад се не верује у невиност оптуженога?

— Онда у толико више! јер и поротници не верују, па им се тиме отежава њихов задатак.

— Је ли, дакле, Моклерова крива и поред ваше речите одбране

— То нисам казао. Моје су речи биле опште природе.

— Да ли би ми хтели рећи, какво је ваше лично мишљење у овом даном случају?

— Ја немам никакво мишљење; не знам ништа о томе, осим онога што акта садрже.

— Ама, да ли је могуће, да ни један једини од ваших разлога, који су ме, то морам рећи, фразиранли, није основан? Па чак ни с вашег личног гледишта? Ви сте их, дакле, неверујући ни мало у њих, навели само у корист одбране?... То би онда морало одвести закључку, да су поротници донели одлику, којој нема замјерке?

— Ех, па ви идете далеко... Мојој је одбрани пошло за руком, да код поротника пробуди сумњу: не у кривицу оптужене, јер она признаје дело сасвим отворено, него у њену урочунљивост... и те би сумње морале да испадну у корист оптужене...

— Ко вам каже, да су поротници уопште сумњали?

— То држим по дугом саветовању, које се водило... Тако исто ми је дошло до ушију, ма да се о таким стварима ништа не сме чути, да је одлука: *крива је*, изречева већином само од једнога гласа.

— Чему прописујете такав резултат?

— Рђавом гласу, који постоји о оптуженој. На поротнике веома лако утичу такве споредне ствари; читајући новине они су већ често пута своје мишљење образовали пре претреса.

— Онда ми пресуда остаје у толико непојмљивија, мишљае барон Роберт. — Такав надимак, као што је једне госпођице Алфонз, који је поротницима сигурно био познат, требао је пре да одведе блажој осуди.

— Како то?

— Јер девојка доброга васпитања, какво се Моклеровој не може одрећи, мора да буде морално поремећена и разум јој не може бити прибрац, дакле, као што ви рекосте, није урачунљива, чим такав надимак с правом носи. — Да вам ове речи не изазивају почем чуђење?

— Из ваших уста на сваки начин, господине бароне

— Молим, зашто?

— У колико ја знам, ви сте са господином де Живрејом стајали у блиским односима.

— Још више; јер сам господина де Живреја волео као рођена сина.

— А изгледа да жалите, што је његова смрт освећена.

— Свакојако, али само зато, што освета није погодила правога кривца; јер ова неурачунљива Моклер мора да има сукривца, који је више него урачунљив... Ви на то ћутите? Зар не делите ово мишљење? А у своме сте га говору ватрено истицали!

— Јуче сам ја, како сам вас већ уверавао, испунио своју дужност, како сам најбоље умео.

— Онда вам се клањам! Ваша речитост ме је убедила да Берта Моклер има сукривца...

— Који, и поред свега трагања није пронађен.

— Али који се можда још може наћи.

— Да нећете да га тражите?

— Нећу; стало би ме можда узалудног труда; али се уздам у случај; ја верујем у случај, који ми је у мојем пустоловном животу често чинио чудновате услуге! И ако ми помогне у овом случају, доведе ли ми у руке ниткова, који је убио мога штићеника, онда ћу га сам казнити. То ми је поузданије.

Он устаде, поклон се и изађе из собе.

* * *

Противно својим обичајима, остаде барон Роберт де Верније у Паризу; али га његови пријатељи нису виђали, ниги чланови академије наука, нити они географскога друштва. Он се посветио искључиво госпођи Лаури де Живреј. Будућност младе жене спремао му је озбиљне бриге, пошто је остала у животу сама, без оца и мајке, без мужа и детета.

Од те усамљености хватао га је страх, па ипак се није усуђивао рећи јој, да се у таким животним приликама не сме остати удовицом, него је најбоље што пре се удати. С једне стране изгледало му је још рано, да о томе са њоме говори; с друге пак стране хтео јој је одстранити људе, који су према њој осећали интересовање само као према богатој наследници; та она је познавала живот управо толико, колико ни мало, пошто никад није била самостална, него је била вођена прво својим оцем, па онда мужем. Зар се, дакле, не би нашла изложена разноликим опасностима, кад би се одлучила, да се опет уда?

Једнога вечера, кад је барон Роберт, после јела, поред ње седео и дивно се савршеној чистоти линија на њеноме лицу, очима провиднога плаветнила и наивности, којој равне нема; дивно се дугој, плавој коси, која је била и сувише бујна, да би могла стати под удовичку капицу, дивно се под црном халјином, у пркос њеног првог брака, још увек девичанским грудима; кад је она љубко и духовито по што-шта причала из живота њенога оца и њенога мужа, причала онаким језиком, каквим се у цркви говори, причала гласом тако мелодичким и ритмичним, да је изгледало као да се чује певање духовне песме какве, остао је он до после поноћи код ње, те је слушао и гледао.

Кад је дошао кући, за његове очи не беше сна; мислио је само на њу. „Можда би било најмудрије“, говорио је у себи, „успомену на њенога оца и њенога мужа тиме осветлати, што бих се сам потрудио око те удовице, којој је заштита тако потребна! Наука ме се може, најзад, лашке одрећи!

Кад је био заспао, сањао је, да се оженио њоме, а кад се пробудио, стајао му је тај сан тако живо пред очима, да се готово уплашио. Да се ожени удовицом човека, којег је сматрао за сина! У његовим годинама, да се ожени женом од

двадесет година! Какве ли је само мисли могао имати преко дана, па да ноћу сања о таквим лудоријама?

Не носећи се даље тим мислима, он устаде, седе за писаћи сто и написа госпођи де Живреј ове редове:

„Писмо, које сам баш сада примио, приморава ме, да одмах отпутујем, тако да ми не остаје чак ни времена, да се опростим с вама. Али ако зажелите од мене савета или помоћи какве, ја ћу се, ма како био удаљен, на први знак с ваше стране одмах вратити.“

Онда зазвони Курјеу, који је био његов пратилац на свима путовањима.

— Ми ћемо отпутовати, рече кратко — за један сахат... Лијонска станица.

— Летња или зимска гардероба?

— Летња гардероба... за Индију.

— Врло добро, господине бароне.

VII.

Десет милијуна у готову, односно у земљама и непокретном имању; сироче од двадесет година, удовица, лепа, стасита, отмена, интелигентна, сјајнога васпитања, — одиста диван залогај за племиће, које су упропастили претци или коцка и који су у свако доба спремни, да уситне име и титулу; за многе „из друштва искључене“, који, до душе, не располажу никаквом племићском дипломом, али не презају ни од чега, ни од скандала ни од завођења; најзад за многе „заводе за уладбу и женидбу“, који чине једну он најружнијих установа париских! Овим хијенама су, у крајњем случају, сва средства добра, да би уловили дивљач, чији су траг нађушили, да нађу пут ка наследници, која треба да падне у клопку... Писма за писмима јој се пишу; на њу се чине јуриши молбама, изазивањима, претњама; ни корака не сме учинити из куће, а да је ма која од тих креатура не пресретне. Њима није стало ни до обмане, ни до преваре, нити пак до лажнога имана, само да прибаве себи приступа.

Госпођа Лаура де Живреј страдала је целе зиме од таква гоњења. Кад је дошло лето, предузе она, да им се склони с пута на тај начин, што ће напустити свој париски стан и утећи у какво склонито местанце, где је хтела да живи тако скромно и повучено, да нико у њој не наслути богату особу.

Као најзгодније склониште, одакле би у исто време уживала и поље и море, изабрала је околину Сен-Валери-сир-Сом, где је имала кућу с вртом, што је господин Лоренти купио у доба, кад се почео богатити. Лаура је овде становала као мала девојка са својим оцем, а то је био за њу један разлог више, да се тамо и сад склони.

У јуну се прасели у Сен-Валери у пратњи двоје млађих и своје пратилице, госпође Дипи, жене од својих четрдесет година, коју је примила по бароновом савету. На ћутање ове три особе мислила је да сме рачунати, те је живила непозната у својој кући, што је лежала на узвишењу ван села, под својим девојачким именом, које је за време опет узела.

(Наставиће се).

ТРАЖИ СЕ.

Марију, жену **Младена Јовановића**, циганина — џамбаса, родом из Књажевца, окривљену због преваре, тражи начелство округа пиротског актом Бр. 5394. Пронађену треба стражарно спровести поменутом начелству, или управи града Београда с позивом на акт Бр. 22064.

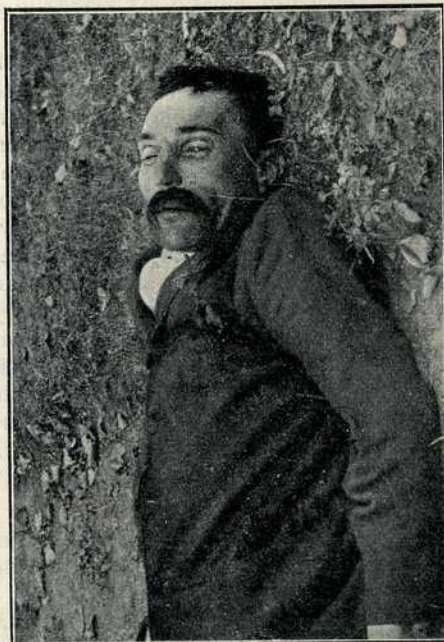
Симу Грандића, бив. учитеља, родом из Босне, који има 30 година а високог је стаса и црномањаст, тражи кварт врачарски управе града Београда актом Бр. 10897. Пронађеног треба спровести поменутом кварту, или управи гр. Београда с позивом на акт Бр. 21103.

Младена Зекића, родом из Ваљева, окривљеног за крађу, тражи начелство округа ваљевског актом Бр. 21854. Пронађеног треба стражарно спровести поменутом начелству, или управи града Београда с позивом на акт Бр. 21854.

КО ЈЕ ОВО?

На дан 16 текућег месеца, око 4 сата по подне нађен је леш чију слику доносимо, обешен шареним тканицама о једну

шљиву на месту званом „Миријевски поток“, у близини новог гробља. Увиђајем и лекарском секцијом, која је одмах извршена, утврђено је само то, да се ово лице, које је у осталом потпуно непознато само обесило на неколико часова пре но што је леш пронађен. Апсолутно никакве забелешке, хартије, или ма какве стварчице, није при њему нађено, нити га је ма ко од присутног могао познати. По тачном опису, који је одмах, на лицу места састављен, непознати самоубица могао је имати 36—40 год. а био је висок 1.70 м., црномањаст са пуним црним брковима и црним обрвама. Од одела имао је на себи црни и половни сако капут, црни прслук, беличасте панталоне, црни меки шешир, половне лаковане ципеле и што је интересантно, четири беле и чисте кошуље, обучене једно врх друге. Како се све до сада није могло сазнати ко је и од куда је био овај самоубица, — то управа града Београда, у циљу константовања његове идентичности, моли сваког оног који о њему ма шта буде знао, да јој то одмах достави. У том циљу износе се и ове две слике фотографисаног леша.

Непознати зликовац, за кога се зна само толико, да је сувоњав и да је на себи имао жуто сламни шешир и жути капут, премлатио је, ноћу између 17—18 тек. месеца чекићем по глави Мују Мустанића, циганина, ковача из Ђуприје, по тм

га опљачкао и побегао. Начелство округа моравског депешом Број 9862. моли све полициске власти, да непознатог зликовца у својим домаћиманајживље потраже и у случају проналаска њему под јаком стражом спроведу.

Акт управе града Београда Број 21911.

Радош Милојковић, родом из села Стубице и **Паун М. Коцман**, родом из села Бигренице, округа моравског, бивши осуђеници београдског казненог завода, који су били на раду у Љубичеву, побегли су са осуде 19 тек. месеца, изјутра. Радош има 32 год., средњег је стаса, смеђ уопште. Био је осуђен

Радош

Паун

на 20 година робије због разбојништва, од које је осуде издржао 5 година, 9 месеци и 16 дана. Паун има 31 годину, средњег је стаса, црномањаст, љосав, округлих образа, у свима прстима десне руке сакат је. Осуђен је био на 20 год. робије због убиства с предумишљајем; до сада је издржао 5 год., 10 месеци и 12 дана. Управа београдског казненог завода актом својим од 19 тек. месеца Бр. 3607, моли све полициске власти да одбегле осуђенике у својим домаћиманајживље потраже, па у случају проналаска под јаком стражом спроведу. Акт управе града Београда Бр. 21969.

Непознати разбојници, на броју њих 7, напали су, ноћу између 18—19 тек. мес. на кућу Благоја Баковића из Бреснице, њега и укућане злостављали, а по том отели и однели: 240 динара у сребру, 5 ₰, 100 метара полу-памучног платна, 5 мушких кошуља, 10 кила вуне, 15 пари мушких а 15 женских чарапа, две пушке — кошњаче, 1 зелену антерију и 1 чакшире. Начелство округа рудничког депешом Бр. 11775, моли све полициске власти за тражење разбојника и покрађе.

Акт управе града Београда Бр. 21124.

ПОТЕРА

На дан 17. тек. месеца нађен је један непознат леш, лица мушког пола, у селу Грабовцу, среза посавског, округа ваљевског. Лекарским увиђајем констатовано је, да је убиство над овим лицем извршено пре 4 дана. Убијен је средњег раста, сувоњав, смеђ, браде шпицасте, могао је имати до 35 година; у десно је око зријав. Од одела имао је на себи кошуљу и гаће од српског платна, (недра кошуље извезена су вуницом). Поменути срески начелник депешом Бр. 6479. моли све полициске власти за тражење и из извештај о убици и убијеном. Акт управе града Београда Бр. 21956.

Непознати скитачки мађарски цигани, са четворо коњских кола, били су 20. тек. месеца у селу Неменикућама, среза космајског, под видом куповине перја. Тога дана њих 6—7, које мушких које женских, уђу у кућу Лазе Паунића, онд., и, док су једни заговарали женскиње по кући, други су се увукли у собу и из једног женског сандука украли једну низу дуката. На низи је било: 2 велика дуката, 14 малих — обичних, и 1 ђошајлија златна.

По извршеној покрађи нестало их је из села.

Моле се све полициске власти да на ове цигане, чији опис из ближе није познат, обратe пажњу и нађене спроведу начелнику среза космајског с позивом на Бр. 19891., или Начелству округа београдског с позивом на Бр. 5635.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Према већ објављеној одлуци Господина Министра унутрашњих дела у прошлом броју нашега листа, извештавамо наше читаоце, да ће уређивање листа у министарству унутрашњих дела почети од 1. септембра ове године.

Од 1. септембра „Полиц. Гласник“ имаће корице и на њима штампаће приватне огласе.

„Полициски Гласник“ као врло распрострањен лист кога и сва полициска и општинска надлежства у земљи примају, биће врло подесан за огласе.